

กองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สศช.

ผลงานการวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศ ของนักศึกษาฝึกงาน

เอกสารฉบับนี้เป็นผลงานของนักศึกษาฝึกงานไม่ได้เป็นเอกสารของทางราชการ (จำกัดการอ้างอิง)

12-16 มกราคม 2569

ญี่ปุ่นมีแผนจะเปิดรับแรงงานต่างชาติ เพิ่มมากกว่า 1 ล้านคน

รัฐบาลญี่ปุ่นนำเสนอแผนเปิดรับแรงงานต่างชาติ 2 โครงการ
กรอบโครงการใหม่จะเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ เมษายน 2570
รัฐบาลญี่ปุ่นมีแผนจะจัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น
ก่อนเสนอให้ ครม.พิจารณาอนุมัติ

1 การเปิดรับแรงงานต่างชาติ
ประเภทแรงงานทักษะเฉพาะ
(Specified Skilled Workers)
ใน 19 สาขา กรอบโครงการปัจจุบัน

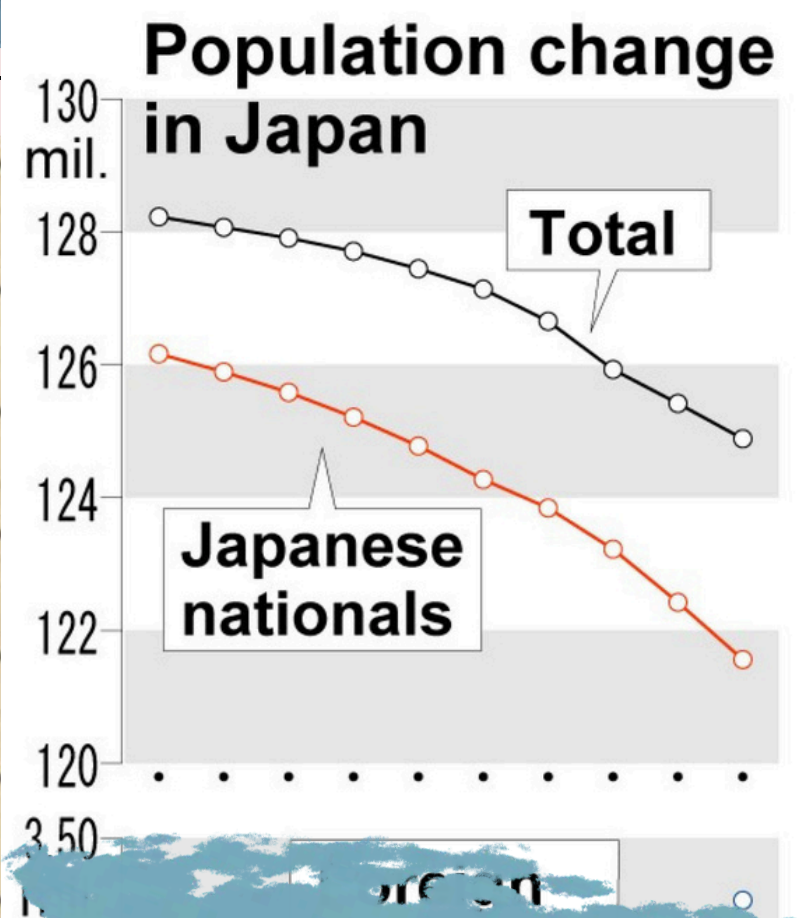
2 การเปิดรับแรงงานต่างชาติเข้ารับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา
ไม่เกิน 3 ปี เพื่อพัฒนาให้เป็น
แรงงานทักษะเฉพาะ

วิเคราะห์ข่าว

การเพิ่มแรงงานเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ
GDP ของญี่ปุ่นมีโอกาสเพิ่มขึ้น
แต่กระแสนการต่อต้านแรงงานต่างชาติ
ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม มีโอกาสที่
โครงการรับแรงงานต่างชาติจะ**ไม่ได้รับความสนับสนุน**
จากชาวญี่ปุ่นที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยม

การรับแรงงานต่างชาติแบบเข้ารับการฝึกอบรม
จะได้แรงงานที่ตรงกับความต้องการของตลาดญี่ปุ่น
และตลาดโลก และจากข้อกำหนดของวีซ่า
รัฐบาลสามารถวางแผนการจัดและควบคุมสวัสดิการได้
สร้างความสมดุล โดยไม่ละเลยกลุ่มคนในสังคม
แต่ชาวญี่ปุ่นบางกลุ่มที่ได้รับ**ข้อมูลข่าวสาร**
ที่**ไม่ครบถ้วนอาจเกิดการต่อต้าน**

โครงการมีความ**แตกต่างในการรับแรงงานไร้ฝีมือมา**
อบรมฝึกทักษะ หากประสบผลสำเร็จสามารถเป็นต้นแบบ
การรับแรงงานให้แก่ประเทศอื่น

ประชากรชาวญี่ปุ่นลดลง
X
สังคมสูงวัยระดับสุดยอด

Figures represent data as of Jan. 1 of every year.
Source: Internal affairs ministry survey KYODO

ประเด็นที่น่าจับตามอง

การสื่อสารให้ประชาชนเห็นถึง**ปัญหา**ร่วม
ประเทศไทยเผชิญปัญหาด้านผู้สูงอายุ
เหมือนญี่ปุ่น สามารถนำโครงการมา
เป็นต้นแบบในการจัดทำแผนสังคมสูงวัย
ได้หรือไม่

การสร้าง**ความเชื่อมั่น** ต่อการดูแล
ความมั่นคงและ**ความปลอดภัย**ให้
กับคนในชาติจะช่วยลดปัญหาการ
ต่อต้านแรงงานได้จริงหรือไม่

การสร้างหลักสูตรการ**เรียนรู้**
วัฒนธรรมร่วมกันของ
ชาวพื้นเมืองและชาวต่างชาติ

เศรษฐกิจสีเงิน

สังคมสูงวัย และการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน สไตส์ชาบูโร

เศรษฐกิจสีเงิน คือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุ ทั้งสินค้าและบริการที่ถูกต้องแบบสำหรับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

จากแนวคิด "Silver market" ตลาดสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุในประเทศญี่ปุ่น ทั้งอุตสาหกรรมทางด้านสุขภาพ การเงิน ตลอดจนการท่องเที่ยวและการพักผ่อน

วิเคราะห์

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สินค้าและบริการในประเทศ ผู้สูงอายุมีกำลังจ่ายสูง

รู้ความต้องการของตลาด และผู้สูงอายุมีโอกาสบริโภคซ้ำ

การลงทุนในเศรษฐกิจสีเงินจะมีผลดีต่อกลุ่มเป้าหมายรองเช่นกัน ครอบครัว ผู้ดูแล

บริการด้านผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีราคาสูง และเข้าถึงแค่คนบางกลุ่ม

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีเงินไม่เพียงพอหลังเกษียณ รัฐจึงต้องเข้ามาแก้ปัญหาด้านสวัสดิการ

1

การเพิ่มอายุเกษียณของข้าราชการในประเทศ

2

การขึ้นภาษีเพื่อการบริโภค

3

การนำเข้าแรงงานต่างชาติ (ทักษะเฉพาะ) มาทำงาน

4

การอนุญาตให้มีคาสีโน

5

นโยบายสนับสนุนการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

6

นำเทคโนโลยีมาใช้แทนมนุษย์ และเชื่อมโยงมนุษย์เข้าด้วยกัน

ประเด็นที่น่าจับตามอง

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจจะต้องมีโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่ดี

การออกแบบโครงสร้างพื้นฐานแบบ universal design ที่เหมาะกับคนทุกคนทุกวัย

แนวทางการสร้างความร่วมมือและสนับสนุนบริการทางเศรษฐกิจสีเงิน อุดหนุนบริการให้มีราคาที่เข้าถึงได้มากขึ้น

การเพิ่มเครือข่ายในการดูแลผู้สูงอายุ โดยคนในชุมชนดูแลคนในชุมชน และการส่งเสริมด้านการป้องกันความเสี่ยงในผู้สูงอายุ เพื่อยืดเวลาสุขภาพ (ตัดเตียงสั้นลง)

การถอนตัวออกจาก UNFCCC ของ สหรัฐอเมริกา

UNFCCC

คือ อนุสัญญาเพื่อหาแนวทางยับยั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและป้องกันผลกระทบที่เกิดจากมนุษย์ มีจุดประสงค์หลัก เพื่อรักษาความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ และเพื่อควบคุมอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ไม่สูงเกิน 2°C และพยายามจำกัดที่ 1.5°C โดยมีเป้าหมายบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี 2050

บทบาทของสหรัฐอเมริกา ต่อ UNFCCC

สหรัฐอเมริกามีบทบาทในการเป็นผู้สนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาและช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงเทคโนโลยี

★ การแก้ปัญหา climate change ต้องใช้งบประมาณสูงและสร้างภาระทางการเงินที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะการสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งขัดกับแนวคิด America First ของโดนัลด์ ทรัมป์ ที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ และลดภาระความรับผิดชอบระหว่างประเทศ

แหล่งที่มา : <https://2021-2025.state.gov/cop-29-update-u-s-international-public-climate-finance/>

ผลกระทบ จากการถอนตัว

เงินสนับสนุนด้าน climate Change ต่อประเทศกำลังพัฒนาลดลง

ความน่าเชื่อถือของกลไกความร่วมมือพหุภาคีด้านสภาพภูมิอากาศลดลง

ดุลอำนาจในเวทีด้านสภาพภูมิอากาศโลกเปลี่ยนแปลง

สหภาพยุโรป หรือ จีน มีแนวโน้มมีบทบาทเพิ่มขึ้น

การบรรลุเป้าหมายตาม Paris agreement มีแนวโน้มชะลอตัว

ความพยายามควบคุมอุณหภูมิโลกไม่ให้เกิน 1.5°C ภายในปี 2050 อาจสำเร็จช้าลง

ประเด็น
ที่น่าจับตามอง

ภายใต้ความไม่แน่นอนของความร่วมมือด้านสภาพภูมิอากาศโลก แนวโน้มการกระจายความร่วมมือ การเสริมสร้างแหล่งเงินทุนภายในประเทศ และการให้ความสำคัญกับการปรับตัวของประเทศไทย เพื่อคงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

สหรัฐ - เวเนซุเอลา

เสถียรภาพพลังงานโลก และราคาน้ำมันในอนาคต

ในวันที่ 3 มกราคม 2569
สหรัฐอเมริกาได้เปิดปฏิบัติการทาง
ทหารต่อเวเนซุเอลา ซึ่งเป็น
ประเทศสมาชิกโอเปกและมี
ปริมาณน้ำมันสำรองสูงที่สุดในโลก
พร้อมควบคุมตัวประธานาธิบดี
เวเนซุเอลา และประกาศบทบาทใน
การบริหารประเทศชั่วคราว

การวิเคราะห์

ความตึงเครียดระหว่าง
สหรัฐอเมริกาและเวเนซุเอลา
ส่งผลต่อความไม่แน่นอนของ
โครงสร้างการผลิตและการ
ขนส่งน้ำมันในระยะยาว แม้
จะยังไม่กระทบการส่งออก
โดยตรง แต่ความไม่แน่นอน
ดังกล่าวทำให้ตลาดพลังงาน
โลกผันผวน ส่งผลต่อการ
ตัดสินใจของประเทศผู้ผลิต
ผู้บริโภคร กลุ่ม OPEC และ
OPEC+

ผลกระทบ

1. ระยะสั้นที่เกิดขึ้นทันที นักลงทุนเข้าซื้อทองคำใน
ฐานะสินทรัพย์ที่ปลอดภัย ส่งผลให้ราคาทองคำ
เพิ่มขึ้น 1%
2. ความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในทำให้ OPEC
และ OPEC+ ต้องจับตาและปรับท่าทีเชิง
ยุทธศาสตร์
3. ราคาน้ำมันมีแนวโน้มผันผวนจากปัจจัยด้าน
ความเชื่อมั่นและความเสี่ยงทางการเมือง
4. สหรัฐอเมริกาจะเข้ามามีบทบาทต่อค้าน้ำมันของ
เวเนซุเอลา ทำให้มีอำนาจตัดสินใจว่าจะขายให้ใคร

ประเด็นที่น่าจับตามอง

สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ด้านพลังงานและแนวโน้มความผันผวนของตลาดพลังงานโลก ซึ่งประเทศไทย
อาจต้องติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับความไม่แน่นอน ควบคู่กับการดูแล
เสถียรภาพด้านพลังงานภายในประเทศ และการส่งเสริมการพัฒนาพลังงานที่ยั่งยืนในระยะยาว

OECD

ปิดช่องเลี่ยงภาษี ของบริษัทข้ามชาติ

ประเทศสมาชิกOECD และประเทศภาคี รวม147 ประเทศ
ตกลงร่วมกันในกติกาใหม่เรื่อง ภาษีขั้นต่ำระดับโลก (Global
Minimum Tax) เพื่อจัดการปัญหาที่บริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่
ย้ายกำไรไปประเทศภาษีต่ำ หลังจากเจรจาเป็นเวลาหลายเดือน
ได้มี **แพ็คเกจใหม่ที่เรียกว่า "side by side"**
ประกอบด้วย 5 ประการ

1. ลดความซับซ้อนของกฎหมาย

2. จัดการสิทธิประโยชน์ภาษีผูก
กับกิจกรรมจริง

3. Safe harbour สำหรับบริษัทแม่
ในประเทศที่เก็บภาษีขั้นต่ำแล้ว

4. ตรวจสอบความเป็น
ธรรมด้วยหลักฐาน

5. ย้ำบทบาทภาษี
ขั้นต่ำในประเทศ
(QDMTT)

1. เกณฑ์รายได้

บริษัทที่มีรายได้ทั่วโลกเกิน 20,000 ล้านยูโรต่อ
ปี และมีกำไรมากกว่า 10% ของรายได้ ต้องจ่าย
ภาษีให้กับประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดรายได้

2. อัตราภาษีขั้นต่ำ 15%

ครอบคลุมบริษัทข้ามชาติที่มีรายได้ทั่วโลกขั้นต่ำ
750 ล้านยูโรต่อปี

ที่มา : OECD
5 January 2026

ข้อดี

1. เพิ่มรายได้ภาษีของรัฐ และลดการย้ายกำไรไป
ประเทศภาษีต่ำ
2. ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมระหว่างบริษัทข้าม
ชาติและธุรกิจไทย
3. ทำให้การลงทุนพิจารณาจากศักยภาพเศรษฐกิจ
ไทยมากกว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษี

ข้อเสีย

1. ลดความสามารถในการใช้มาตรการภาษี
ดึงดูดการลงทุน
2. เพิ่มต้นทุนให้กับบางธุรกิจ โดยเฉพาะในช่วง
เปลี่ยนผ่าน
3. ภาครัฐและภาคธุรกิจต้องปรับระบบภาษีให้
สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD

ประเด็นที่น่าจับตามอง

การดำเนินนโยบายดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด หรือไม่
และจะส่งผลต่อบริบทของประเทศไทยในระยะยาวอย่างไร

ขึ้นภาษีสูงอย่าง

แผนการกระตุ้นอัตราการเกิดของจีนจะได้ผลหรือไม่?

รัฐบาลจีนเริ่มเก็บภาษี 13% กับอุปกรณ์คุมกำเนิด
→ เพื่อกระตุ้นอัตราการเกิดที่ลดลงต่อเนื่อง

- จำนวนเด็กเกิดใหม่ในจีนปี 2024 = 9.54 ล้านคน
- ลดลงเหลือ ประมาณครึ่งหนึ่ง เมื่อเทียบกับ 10 ปีก่อน
- ลดลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 3

เกิดกระแสวิจารณ์ว่าอาจเพิ่มความเสี่ยงการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ขณะที่ปัญหาหลักอย่างค่าครองชีพสูง ความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ ไม่ได้รับการแก้ไข

วิเคราะห์ข่าว

รัฐบาลจีนพยายามรับมือกับปัญหาจำนวนประชากรที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้นโยบายด้านภาษี

การเก็บภาษีอุปกรณ์คุมกำเนิดซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิด้านสุขภาพทางเพศ

หากจีนพัฒนานโยบายนี้ได้สำเร็จสามารถเป็นบทเรียนสำคัญให้กับประเทศอื่นที่กำลังเผชิญปัญหาอัตราการเกิดน้อยลงเช่นเดียวกัน

กระแสต่อต้านจากสังคมต่อการแทรกแซงของรัฐในเรื่องส่วนบุคคล ทำให้การดำเนินนโยบายด้านภาษีอาจไม่สามารถทำได้

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายภาษีนี้ยังช่วยให้ไทยเรียนรู้จากทั้ง “ความสำเร็จและข้อจำกัด” กรณีของจีนที่ใช้นโยบายเชิงกดดันผ่านภาษี

ประเด็นที่น่าจับตามอง

นโยบายการขึ้นภาษีอุปกรณ์คุมกำเนิดจะสามารถเพิ่มอัตราการเกิดได้จริงหรือไม่

ทัศนคติของคนรุ่นใหม่ต่อรัฐและนโยบายประชากร โดยเฉพาะ Gen Z ที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการตัดสินใจ

GEN Z

- Gen Z หรือคนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต/สุขภาพจิต ไม่เชื่อว่า “ทำงานหนัก = ชีวิตมั่นคง”
- ชะลอการแต่งงาน หรือไม่อยากมีลูก ในระบบที่กดดัน
- งานไม่มั่นคง ค่าจ้างต่ำ การแข่งขันสูง

ภาครัฐที่แข็งแกร่งและการจัดการทางการเงินที่ดี มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนใน SEA

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประสบความสำเร็จด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและการยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง การรักษาการพัฒนาอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องเสริมสร้างสถาบันภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรับมือกับความท้าทาย 4 ประการ

- 1 การบริหารการเงินสาธารณะอย่างยั่งยืน**
การใช้จ่ายภาครัฐในช่วงโควิด-19 ส่งผลให้หลายประเทศขาดดุลงบประมาณ
- 2 การสร้างความยืดหยุ่นต่อความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม**
มีช่องว่างสำหรับการดำเนินการตรวจสอบโครงการโครงสร้างพื้นฐานอย่างอิสระและเป็นกลาง
- 3 การยกระดับการให้บริการสาธารณะ**
ความพึงพอใจด้านสุขภาพและการศึกษาอยู่ในระดับสูง สะท้อนพัฒนาการด้านการให้บริการ แต่ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมยังเป็นประเด็นที่ต้องปรับปรุง
- 4 การปรับเปลี่ยนสู่รัฐบาลดิจิทัล**
ประเทศในภูมิภาคยังตามหลังค่าเฉลี่ย OECD ด้านรัฐบาลดิจิทัลและข้อมูลเปิด โดยยังมีโอกาสพัฒนาในการใช้ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์เพื่อยกระดับนโยบายและบริการสาธารณะ

กรณีประเทศไทย

- **การเงินสาธารณะ:** สถานะการคลังของไทยฟื้นตัวหลังโควิด-19 แต่ยังคงจำเป็นต้องปฏิรูปเพื่อเสริมความยั่งยืนและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณ
- **สิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐาน:** ไทยมีแผนโครงสร้างพื้นฐานที่บูรณาการและคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม แต่ยังคงควรเพิ่มการประเมินโครงการอย่างเป็นอิสระ
- **การให้บริการสาธารณะ:** ประชาชนพึงพอใจสูงต่อบริการด้านการศึกษาและสุขภาพ ขณะที่กระบวนการยุติธรรมยังเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนา
- **รัฐบาลดิจิทัล:** ไทยมีความก้าวหน้าด้านรัฐบาลดิจิทัลและOURdata สูงกว่าค่าเฉลี่ยภูมิภาค แต่ยังมีโอกาสยกระดับการใช้ข้อมูลและ AI

ประเด็นที่น่าจับตามอง

NOTES

- ระบบการเงินสาธารณะกับความยั่งยืนในระยะยาว
- การลงทุนในทุนมนุษย์ภาครัฐ

